

တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤ- 'ဘၣ်မၤန့ၤလၢပကဘၣ်စံၣ်တဲာ်တဲာ်လီၤယုၣ်ရှုၤဒီးအတၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤလၢပုၤဘၣ်တၢ်ဂီၤတၢ်ဖီၣ်တဖၣ်လဲၣ်ခဲ?'

တၢ်တီၢ်ထု- ယွၤအတၢ်လၢကပီၤန့ၣ် ထိးဘၣ်စီၤပီၤလူးအသးလၢအကစံၣ်တဲာ်တဲာ်လီၤယုၣ်ရှုၤဒီးအတၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤ.

၁. တၢ်မၤဖိစီၤပီၤလူးအတၢ်မၤတၢ်သးခုကစီၣ်(၁၈-၁)

- စီၤပီၤလူးစံၣ်တဲာ်တဲာ်လီၤခရံၣ်အတၢ်သးခုကစီၣ်(၁၇; ရီမုၤ ၁:၁၆-၁၇).
- တၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤမ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်တၢ်သးခုကစီၣ်တအိၣ်ဘၣ်(၁ ကရံၣ်သူး ၁၅:၁၂-၁၉; မၤတၢ် ၁:၂၂).
- အၤသ့ၣ်(၁၆)- မ့ၢ်ဝဲၤလၢအကဲဒိၣ်ဒီး ပုၤတခီဘီမ့ၢ်လၢအကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အဝ့ၢ်.
- ဝဲၤအသ့ၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအံၤဆူ တၢ်ဘၣ်တၢ်ဂီၤတၢ်ဖီၣ်အစုပူၤ- အိၣ်ပဲၤထဲ(၁၆-၁; အံၤဖူးစူး ၂:၁၂).
- ပုၤ"ခရံၣ်ဖိ"တနီၤနီၤန့ၣ် ပုၤဘၣ်တၢ်ဂီၤတၢ်ဖီၣ်ဘၣ်ဆၣ် အဝဲသ့ၣ် တကီၢ်တဂီၤဘၣ်, အဝဲသ့ၣ်ဟံၣ်မၤအသးဒိသိး တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၤန့ၣ် အတွဲးတအိၣ်ဘၣ်(ယိဟ့ၣ် ၁၈:၃၇-၃၈; ၅ မိၤရှု ၁၂:၈,၂၈; ၂ ယိဟ့ၣ် ၄-၁၁).

၂. တၢ်ဘၣ်တၢ်ဂီၤတၢ်ဖီၣ်လၢမ့ၢ်မဆါတန့ၤအံၤန့ၣ် မ့ၢ်အမၤကီၢ်မၤဂီၤန့ၤစ့ၢ်ခါ?(၁၆-၂၃)

- ပုၤလၢအတအဲၣ်ယွၤဘၣ်(ပုၤဘၣ်တၢ်ဂီၤတၢ်ဖီၣ်)ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်တတီၤတလီၤဘၣ်(ရီမုၤ ၁:၁၈,၂၈-၃၁); ဒီးတအိၣ်မ့ၢ်အိၣ်ခုၣ်ဘၣ်, တအိၣ်ဘၣ်ဘၣ်နီၣ်တဘျီဘၣ်(ယရှုၤယ ၅၇:၂၀-၂၁).
- ပုၤတဝၢဖိလၢအတအိၣ်ဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်အိၣ်သါန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအလီၤကီၢ်လီၤဂီၤဒိၣ်မး. **ဘၣ်ဆၣ် အဝဲန့ၣ် မ့ၢ်နတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ထဲတခါလီၤခါ?**
- ပယွၤပုၤလၢအတတုၤလီၤပုၤတဂၢအံၤန့ၣ် ပုၤအိၣ်ဟ့ၣ်အတၢ်လၢတၢ်ကပီၤလီၤ(၂ မိၤရှု ၂၀:၃-၆; ယရှုၤယ ၄၂:၈). **တၢ်ဘၣ်တၢ်ဂီၤတၢ်ဖီၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ယွၤလၢအတမ့ၢ်တတီၤဘၣ်လီၤ, တၢ်လၢကပီၤန့ၣ် တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်လၢယွၤလၢအမ့ၢ်ထဲအဝဲတဂၢလီၤ, ဘၣ်ဆၣ် ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဆူယွၤလၢအတမ့ၢ်တတီၤဘၣ်(ရီမုၤ ၁:၂၀-၂၅).**
- စီၤပီၤလူးအသးစီဆုံန့ၣ် ဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ဂီၤ(၁၆) အိၣ်ပညိမ့ၢ်ဝဲလၢအသးကံၢ်ပူၤန့ၣ်ဟူးဝးဝဲ, အသးဘၣ်ဒိ, လၢအသးကံၢ်ပူၤလီၤ.
- ပတၢ်သးအိၣ်လၢယွၤအတၢ်လၢတၢ်ကပီၤကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအဆိၣ်ထွဲပသး လၢ မ့ၢ်ထံၣ်ပုၤလၢအဘၣ်တၢ်ဂီၤတၢ်ဖီၣ်တဂၢလၢလၢန့ၣ် **ပကြးဘီဘၣ်က့ၤအဝဲသ့ၣ်**, လၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၤလၢအဘၣ်သးဒီးယုၣ်ရှုၤဒီးအတၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤ(၁ ရှုမူအံၤလး ၁၇:၂၆,၂၉-၃၇,၄၅-၄၇; ယိဟ့ၣ် ၂:၁၃-၁၇; အံၤဖူးစူး ၆:၁၇; ၂ ကရံၣ်သူး ၁၀:၃-၅).
- ပကဘၣ်ကတိၤတၢ်လၢတၢ်ဆိၣ်လီၤသးအပူၤ, ဒီးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤနဂ့ၢ်နကျိၤလၢအပူၤကွံာ်တဖၣ်(တံတူၤ ၃:၁-၈).

၃. ယုၣ်ရှုၤဒီးတၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤအတၢ်စံၣ်စီၤတဲာ်(၁၇, ၁၈-၁,၂၄-၃၁)

- တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤ(လၢဟ့ၣ်လူးအကျိၣ် dialogomai)- တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘၣ်သးယွၤအတၢ်စံၣ်စီၤတဲာ်.
- ယွၤတုၤလီၤတၢ်ခဲလၢ်(၂၄-၂၅; ၇:၄၈-၅၀; ၁ မိၤရှု ၁:၁; ယရှုၤယ ၄၀:၂၅).
- ယွၤပတၢ်စံၣ်စီၤတဲာ်စီၤခဲလၢ်ဒီးဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤခဲလၢ်(၂၆; ယရှုၤယ ၄၀:၁၅-၂၄).
- ယွၤပတၢ်ဆၢတၢ်ခဲလၢ်ဒီးဂ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်ခဲလၢ်အဖီခိၣ်(၂၇-၂၈; မၤတၢ် ၁၄:၁၇).
- ကစၢ်ယွၤတမ့ၢ်တၢ်ဘၣ်တုၤဒ်ပဆိကမိၣ်အသိးဘၣ်(၂၉; စံးထီၣ်ပတြၢၤ ၅၀:၂၁)
- ယွၤန့ၣ် မ့ၢ်ပုၤလၢအသ့ၣ်ကညီၤသးကညီၤပုၤလၢ ပတၢ်ဒိးဘးအပူၤလီၤ(၃၀-က; စံးထီၣ်ပတြၢၤ ၁၀၃:၆-၁၃).
- ယွၤဟ့ၣ်လီၤအကလုာ်လၢပုၤခဲလၢ်ကဘၣ်ပီၤယၢ်လီၤက့ၤအသးလၢအတၢ်ဒိးဘးခဲလၢ်(၃၀; မၤတၢ် ၁၄:၁၅).
- ယုၣ်ရှုၤလၢအဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤန့ၣ်မ့ၢ်ယွၤဒီးစံၣ်ညီၣ်ကွီၢ်လၢပုၤခဲလၢ်အဖီခိၣ်(၃၁; မၤတၢ် ၁၀:၃၉-၄၃).
- ပညီၣ်ခိၣ်လၢအပဲၤထဲတၢ်သ့ၣ်ကသးလီၤအံၤ ပုၤလၢအဘီက့ၤဒီးမၤဘျီက့ၤသ့ၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဒ်ကစၢ်ယုၣ်ရှုၤလၢအဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤလီၤ(ယိဟ့ၣ် ၂၀:၁,၉,၁၉-၂၀,၂၄-၃၁; ၂ ကရံၣ်သူး ၅:၁၇-၂၁; မၤတၢ် ၃:၁၃-၂၁).

၄. ယုၣ်ရှုၤဒီးတၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်လိာ်ဘီလိာ်အသး(၃၂-၄၃)

- စံၣ်တဲာ်တဲာ်လီၤယုၣ်ရှုၤဒီးအတၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤအဂ့ၢ်(မၤတၢ် ၄:၁၂; ၅:၂၇-၃၂); လၢတၢ်အံၤအဖိ, ယွၤမိၤဃီၤပုၤလၢအယုထာတုၤဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ဆူတၢ်နာ်အပူၤ(ရီမုၤ ၁၀:၉-၁၇; မၤတၢ် ၁၃:၄၄-၄၈).

• တၢ်စံာ်ညီၣ်ခဲလၢာ်န့ၣ် မ့ၢ်အဘၣ်ဃးဒီးယုၣ်ရှုး, လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ ပကဘၣ်ဟံၣ်ဒိၣ်ဟံၣ်ကဲအီၤန့ၣ်လီၤ(ယိၤဟၣ် ၅:၂၂-၂၃).